

Enskild motion

Motion till riksdagen 2015/16:846

av Lawen Redar (S)

Tvärvetenskaplig forskning om rasism

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att beakta behovet av tvärvetenskaplig forskning om rasism och tillkännager detta för regeringen.

Rasism som ett privilegieskyddande system

Rasism har motiverats på olika sätt under de senaste sjuhundra åren. Först religiöst, sedan biologiskt och nu främst kulturellt. Idag är den rasism som tar stöd i kulturella motiveringar mest utbredd. Motiveringarna för rasism har ändrats över tid, och innan vi är färdiga med att definiera och analysera kulturrasismen kan rasismen ha kommit att ändras och sökt stöd i andra motiveringar. Det viktiga är därför att se att rasismen förespråkar isärhållande av tillskapade grupper och att den förespråkar makt- och välfärdsskillnader mellan dessa grupper.

Rasism ska även förstås som ett privilegieskyddande system. Det vill säga rasistiska strukturer skapar ett system som omfördelar resurser så att vissa tjänar på det på bekostnad av andra. Att vissa människor sorteras bort bland de arbetssökande eller förbigås i bostadsköer innebär alltså att det finns människor som drar politiska, sociala eller ekonomiska fördelar av detta. På så sätt blir maktrelationer mellan olika tillskapade grupper naturliga.

Kunskap när det gäller hur rasism har tagit och tar sig uttryck i Sverige är låg. Den svenska självbilden är att Sverige är gott och icke-förtryckande. Rasism är något som anses finnas på andra platser och bland extrema människor, inte mitt ibland oss i vårt välfärdssamhälle. Denna självbild gör det svårare att arbeta mot rasism i Sverige och det krävs därför extra ansträngningar.

Den generella välfärdspolitiken

Grunden i arbetet mot rasism och för jämlikhet utgörs av den generella välfärdspolitiken. Allas rätt till arbete, utbildning, bostad, kultur, vård, hälsa och inflytande samt en rättvis fördelning av resurserna i samhället är utgångspunkten. Hela Sverige måste omfattas av denna politik. Vissa regioner, orter och bostadsområden får inte halka efter. Social och ekonomisk marginalisering måste stoppas. I ett samhälle där varje individ känner trygghet, delaktighet och har makten att påverka sitt eget liv är sannolikheten större att det utvecklas en ömsesidig respekt människor emellan och en känsla av gemenskap som kan motverka rasism.

Genusforskning – en förebild

Att vetenskapen var androcentrisk och könsblind var en viktig markör för kvinnorörelsen när den började vända blicken mot vetenskapen. Studier som utgav sig förskäma på "människor" syftade på forskning om män vilket exkluderade kvinnors erfarenheter, levnadsstandard, makt och inflytande i samhället. I slutet på 1960-talet blev "Woman's studies" ett forskningsämne på amerikanska universitet och så sent som 1970 börjar genusvetenskapen växa fram i Sverige.

Till en början syftade genusforskningen till att "täppa till" tidigare forskning, så kallad tilläggsforskning, men idag har man frångått begreppet kvinnoforskning och utvecklat den tvärvetenskapliga genusvetenskapen i syfte att kartlägga och analysera vilken roll kön och genus spelar i samhället. Forskningen inbegriper allt ifrån övergripande materialistiska analyser, resursfördelning i samhället till kartläggning av informella strukturer av makt- och välfärdsprivilegier.

Behovet av rasismforskning

Kunskap om hur rasism ter sig på olika arenor är av största vikt för att kunna bekämpa rasismen. Idag saknar Sverige tvärvetenskapliga akademiska discipliner som huvudsakligen fokuserar på att kartlägga och analysera rasismen utifrån sociala strukturer, makt, inflytande och resursfördelning. Därför bör riksdagen tillkännage för regeringen sin mening vad som anförts i motionen om att beakta behovet av tvärvetenskaplig forskning om rasism.

Lawen Redar (S)